

Lagutskottets betänkande

1976/77: 7

med anledning av motion om homosexuella samlevandes sociala rättigheter

Motionen

I motionen 1975/76:1125 av herr Svensson i Malmö (vpk) yrkas att riksdagen begär att regeringen skall utfärda instruktion till samtliga berörda myndigheter av innebörd att ekonomiska och andra förmåner, vilka normalt tillkommer heterosexuella samlevande, också skall utgå till homosexuella samlevande.

Utskottet

Under det senaste decenniet har det skett en uppenbar förskjutning i attityden gentemot homosexuella, så att en mera positiv och accepterande inställning efter hand vunnit insteg. Samtidigt har uppmärksamheten i vidgad utsträckning kommit att riktas mot de homosexuellas levnadsvillkor i samhället. Förståelsen har därvid ökat för angelägenheten av att man genom upplysning och lagreformer bör söka motarbeta de orättvisor och den diskriminering som denna minoritetsgrupp ofta utsätts för. En sådan handlingslinje har också kommit till klart uttryck i uttalanden från riksdagens sida när de homosexuellas situation debatterats under senare år.

Utskottet erinrar om att riksdagen sålunda i samband med 1973 års partiella familjerättsreform på hemställan av utskottet uttalade (LU 1973:20) att samlevnad mellan två parter av samma kön är från samhällets synpunkt en fullt acceptabel samlevnadsform. Riksdagen framhöll också, att det fanns all anledning att uppmärksamma de homosexuellas problem, och utgick från att dessa i lämpligt sammanhang skulle bli föremål för närmare utredning. Riksdagen har därefter vid flera tillfällen understrukit angelägenheten av att de homosexuellas problem blir föremål för uppmärksamhet (LU 1974:4, LU 1975:8 och SoU 1975/76:19). Motionsvis framlagda förslag om en övergripande utredning av de homosexuellas problem har emellertid avvisats av riksdagen. I stället har riksdagen funnit det lämpligaste vara att varje problem får utredas och söka lösas i sitt naturliga sammanhang.

Förevarande motion hänvisar till de ovan redovisade uttalandena av 1973 års riksdag, och motionären framhåller vikten av att de blir vägledande i samhällelig praxis. Motionären anser det vara självklart och naturligt att homosexuella samlevande skall ha samma ekonomiska och juridiska rättigheter som andra samlevande. Med stöd av det anförda yrkas i motionen att riksdagen skall hos regeringen begära att instruktioner utfärdas till berörda

myndigheter av innebörd att ekonomiska och andra förmåner, som kan tillkomma heterosexuella samlevande, också skall kunna utgå till homosexuella samlevande.

Motionens förslag går ut på att regeringen skall utfärda anvisningar om hur gällande lag skall tillämpas. En sådan åtgärd innebär ett ingrepp i förvaltningsmyndighets självständighet i den rättstillämpande verksamheten och strider mot bestämmelserna i 11 kap. 7 § regeringsformen. Utskottet avstyrker därför bifall till motionen.

Utskottet vill tillägga att utskottet i och för sig har förståelse för syftet med motionen. Detta kan emellertid uppnås endast genom författningsändringar. Med hänsyn till de positiva uttalanden som riksdagen tidigare gjort i fråga om behandlingen av de homosexuellas problem utgår utskottet från att man vid översyn av lagstiftningen inom berörda rättsområden kommer att i möjlig mån beakta även de homosexuellas villkor.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1975/76:1125.

Stockholm den 28 oktober 1976

På lagutskottets vägnar
IVAN SVANSTRÖM

Närvarande: herrar Svanström (c)*, Andersson i Södertälje (s), Olsson i Timrå (s), Börjesson i Falköping (c), fru Nilsson i Sunne (s), herrar Ekinge (fp)*, Andersson i Gamleby (s), Olsson i Sundsvall (c), Gillström (s), fru Lindquist (m)*, herrar Konradsson (s)*, Andréasson (s), fru Karlsson (c), herr Ollén (m) och fru Håkansson (fp).

*Ej närvarande vid betänkandets justering.